

Jövedelemegyenlőtlenségek Magyarországon SZJA-adatok alapján

Trendek, demográfiai és regionális tényezők szerepe

Svraka András

Vezető kutató, Pénzügyminisztérium, Adópolitikai és Kutatási Osztály
Szirák, Munkagazdaságtani kutatások, 2021. november 5.

Háttér és motiváció

- A jövedelemegyenlőtlenségek kérdése egyre nagyobb figyelmet kap
- Mennyiben lehetnek meghatározóak adópolitikai intézkedések, és mennyiben más?
- Mit lehet hozzátenni az elérhető eredményekhez adminisztratív adatbázisokkal?
- Kutatási kérdések
 - Mi történt a piaci jövedelmek eloszlásával és egyenlőtlenségeivel az utóbbi években?
 - Hosszú távú folyamatok milyen szerepet játszottak?
 - Nem szakpolitikai lépések hatásvizsgálata, de egy ilyen elemzés segíthet megtalálni mit érdemes külön vizsgálni

Adatok

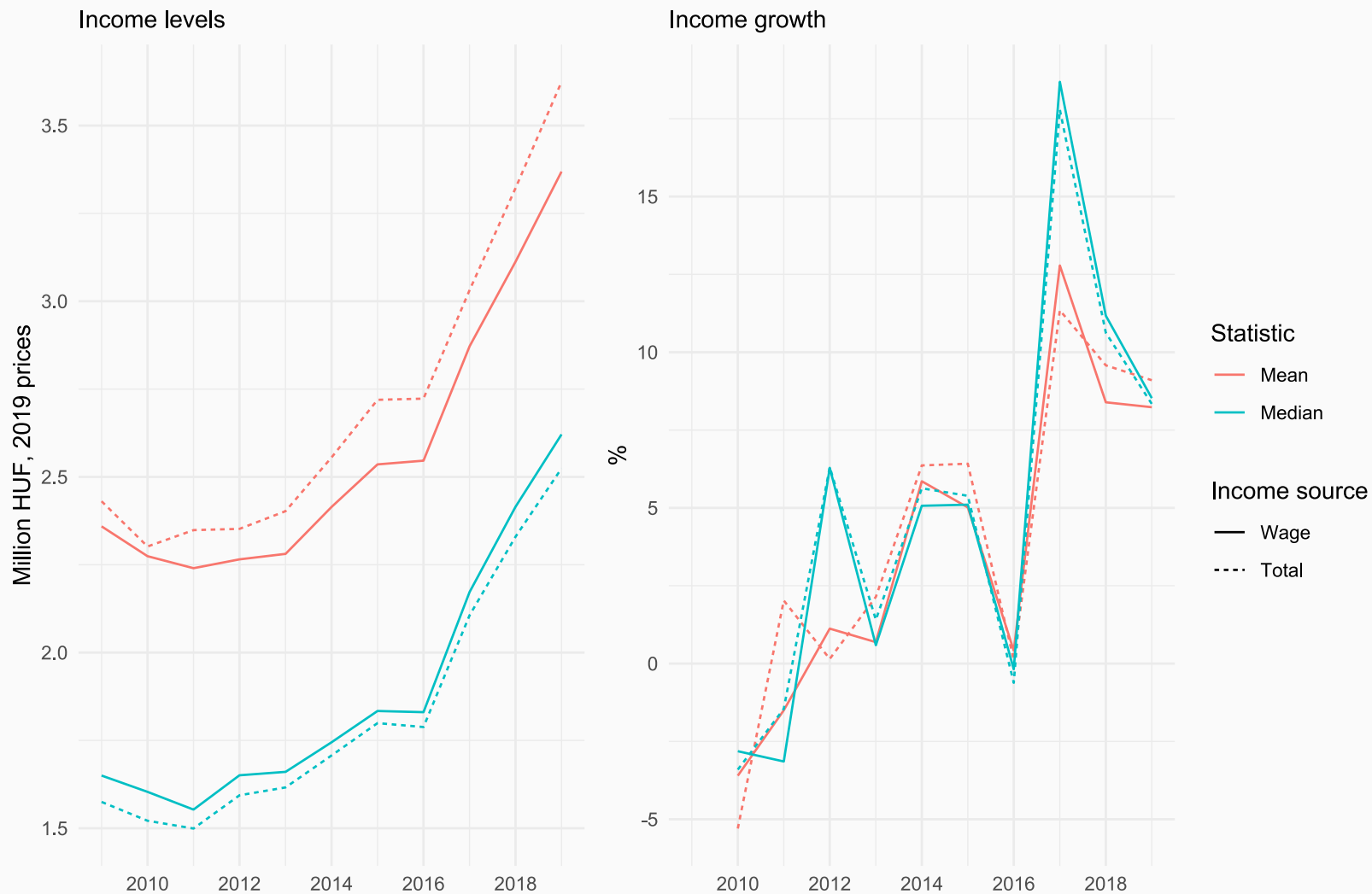
- SZJA-bevallások teljes állománya 2009–2019-re
- Jövedelemkonceptiók
 - Bér
 - Teljes jövedelem
- Kiegészítve alapvető demográfiai és területi jellemzőkkel

Módszertan

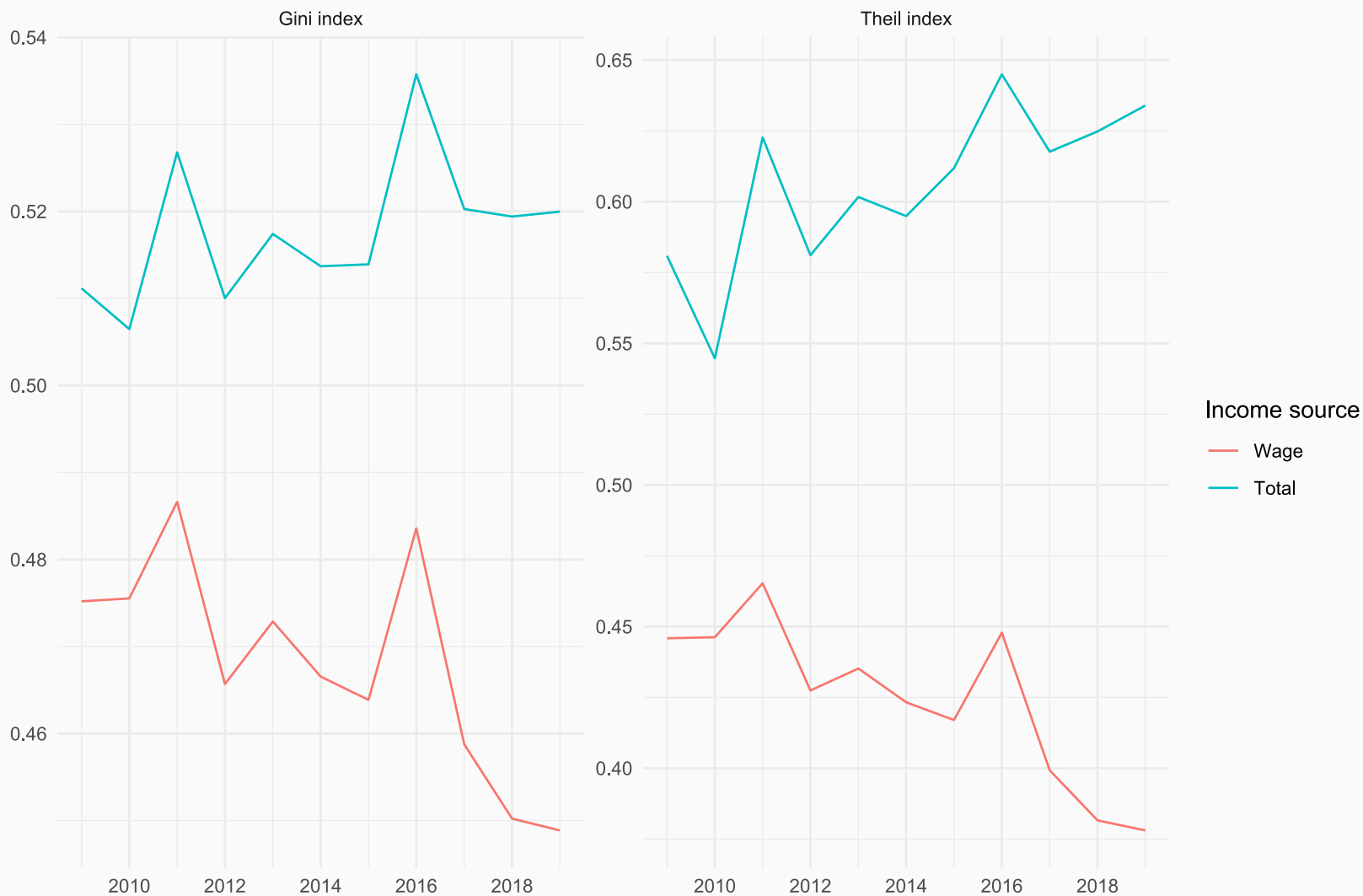
A tanulmány leíró jellegű

- Jövedelmi és jövedelemegyenlőtlenségi mutatók
 - Gini
 - Theil
- Eloszlások részletesebben
- Jövedelmek perzisztenciája jövedelemmobilitási valószínűségekkel

Növekvő jövedelmek és konjunktúra...

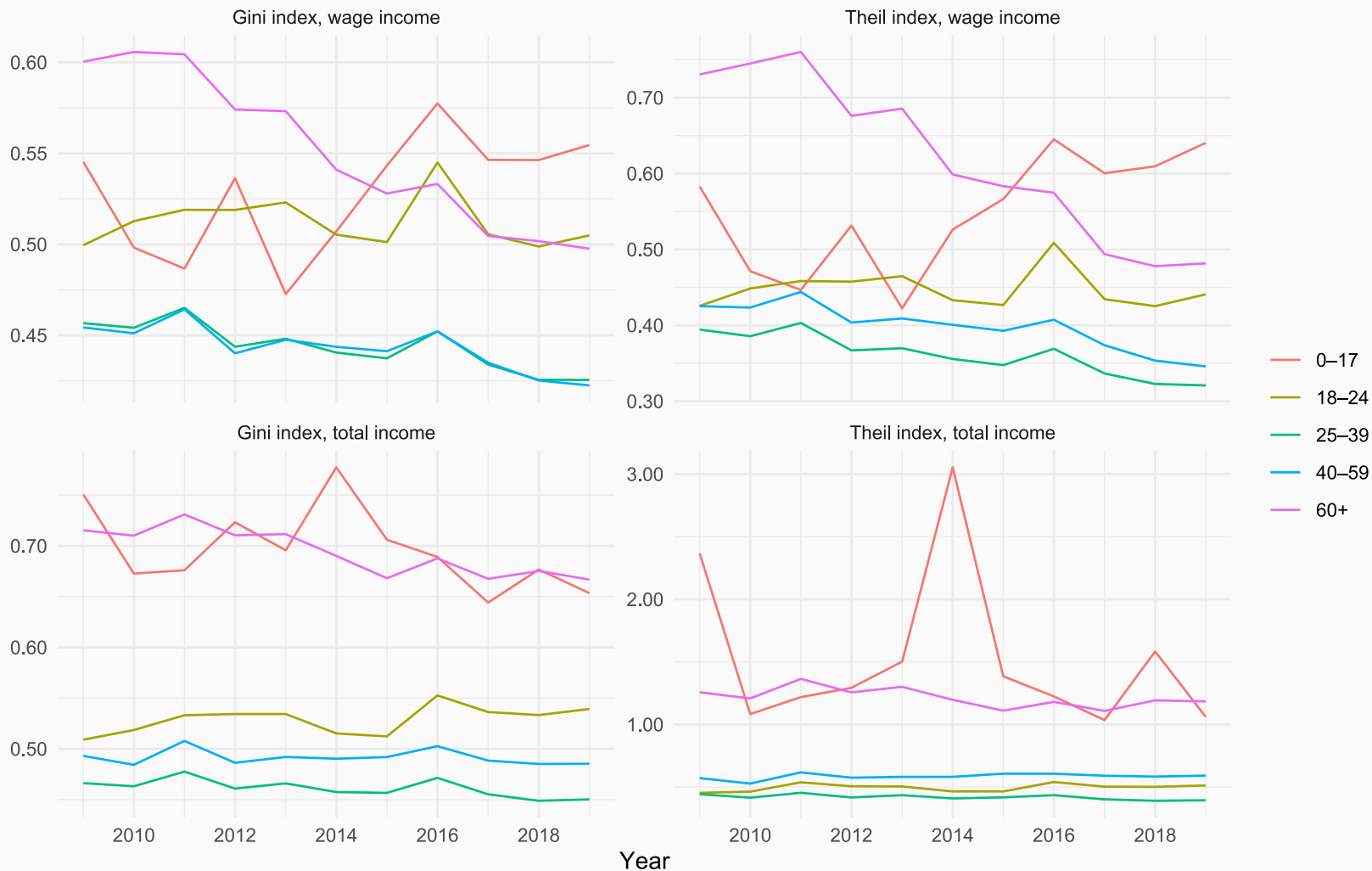

...csökkenő béregyenlőtlenséggel

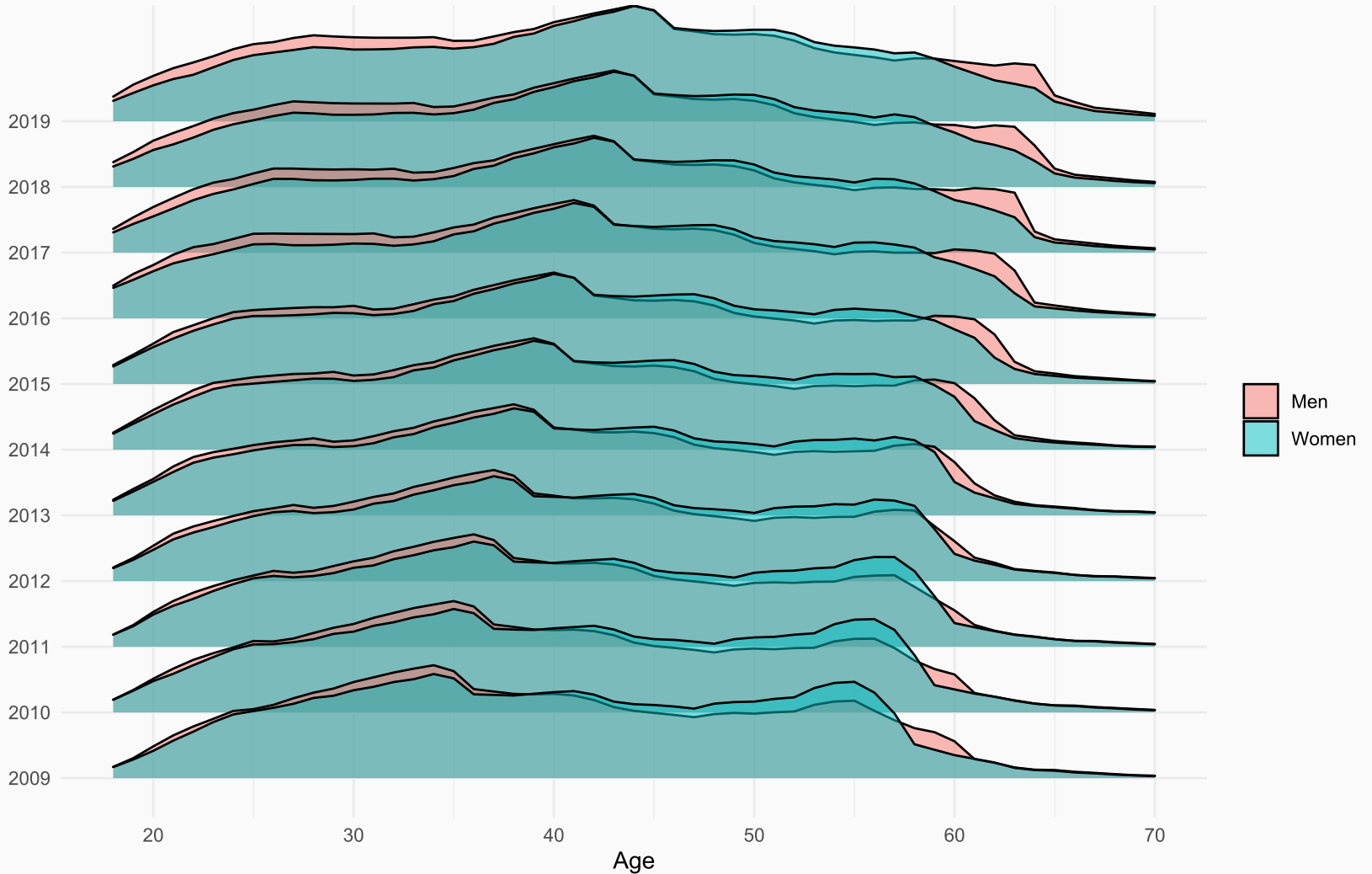
Demográfiai tényezők fontosak voltak (1)

Csoporton belüli egyenlőtlenségek korosztályok szerint

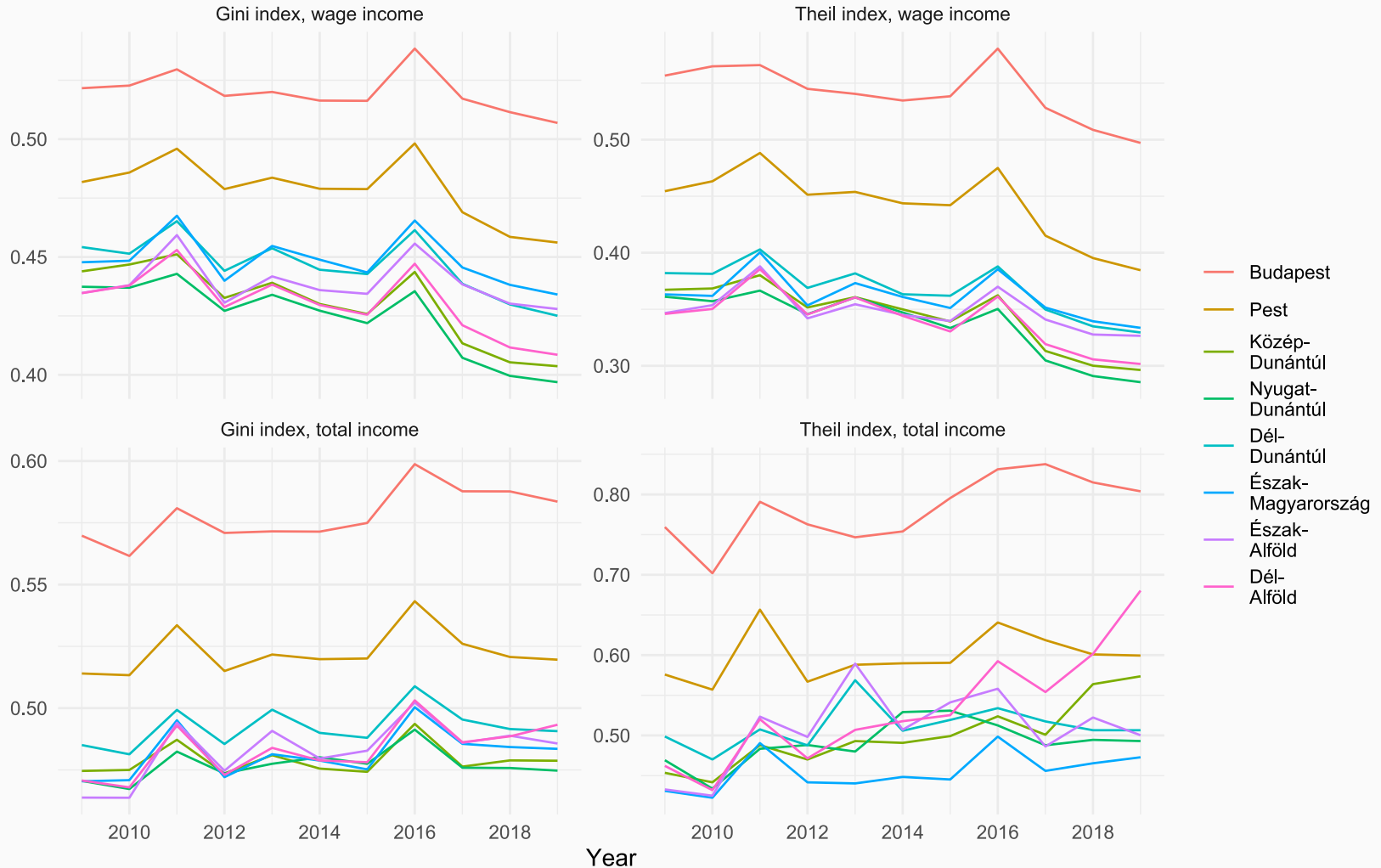
Demográfiai tényezők fontosak voltak (2)

Adózók kor szerinti sűrűségfüggvényei

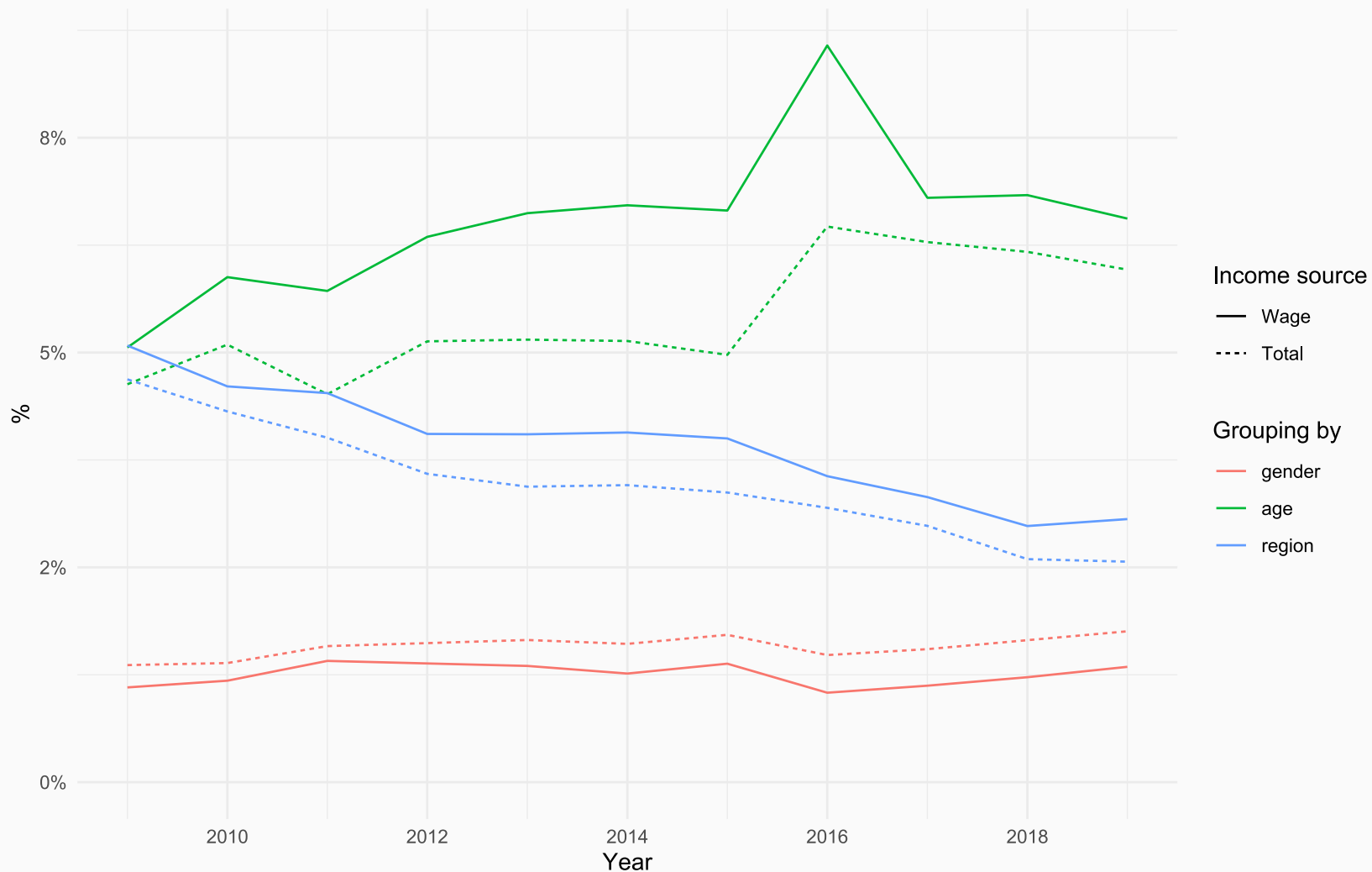
Területi egyenlőtlenségek csökkentek

Csoporton belüli egyenlőtlenségek régiók szerint

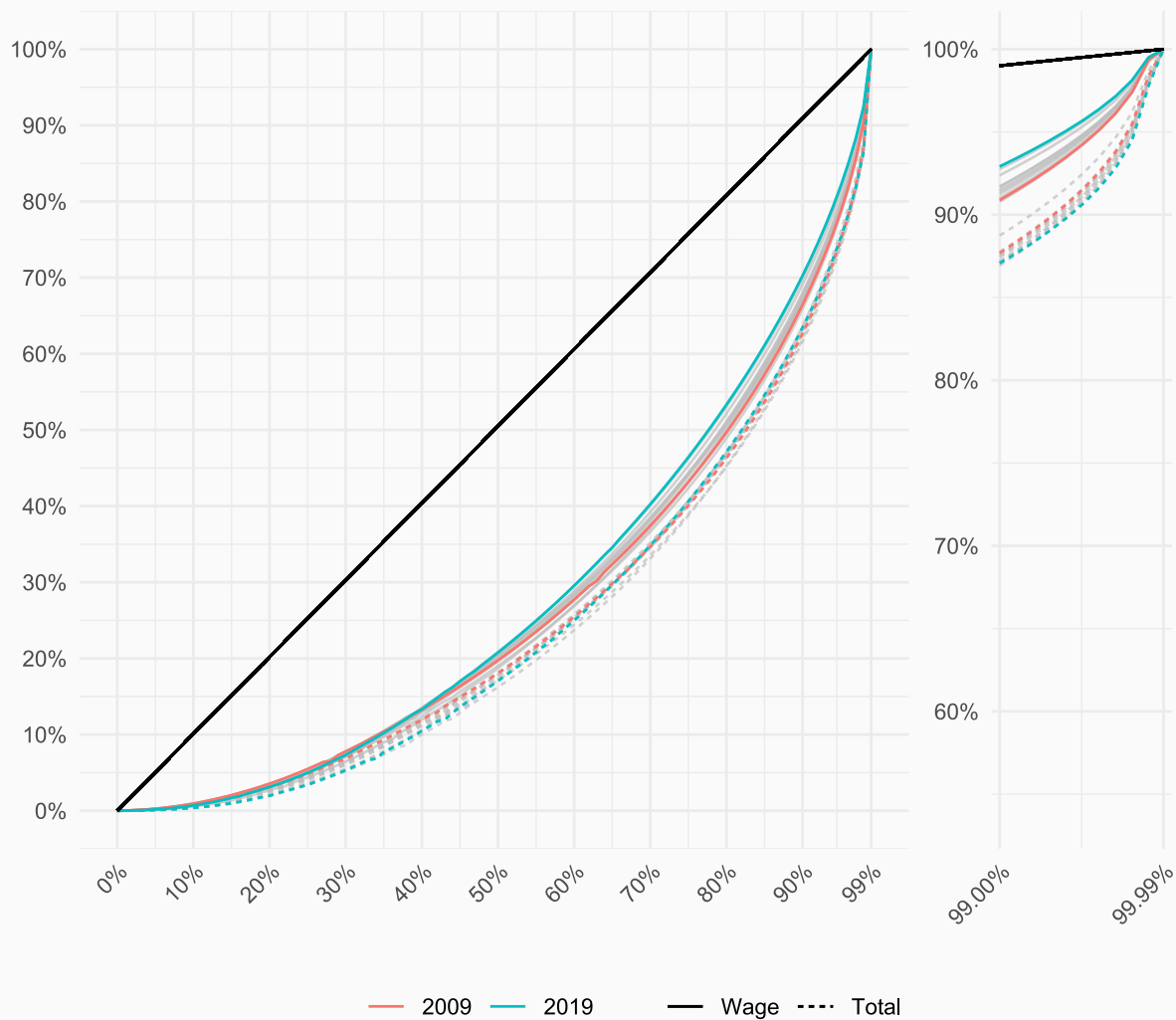

Kor szerepe nőtt, területé csökkent

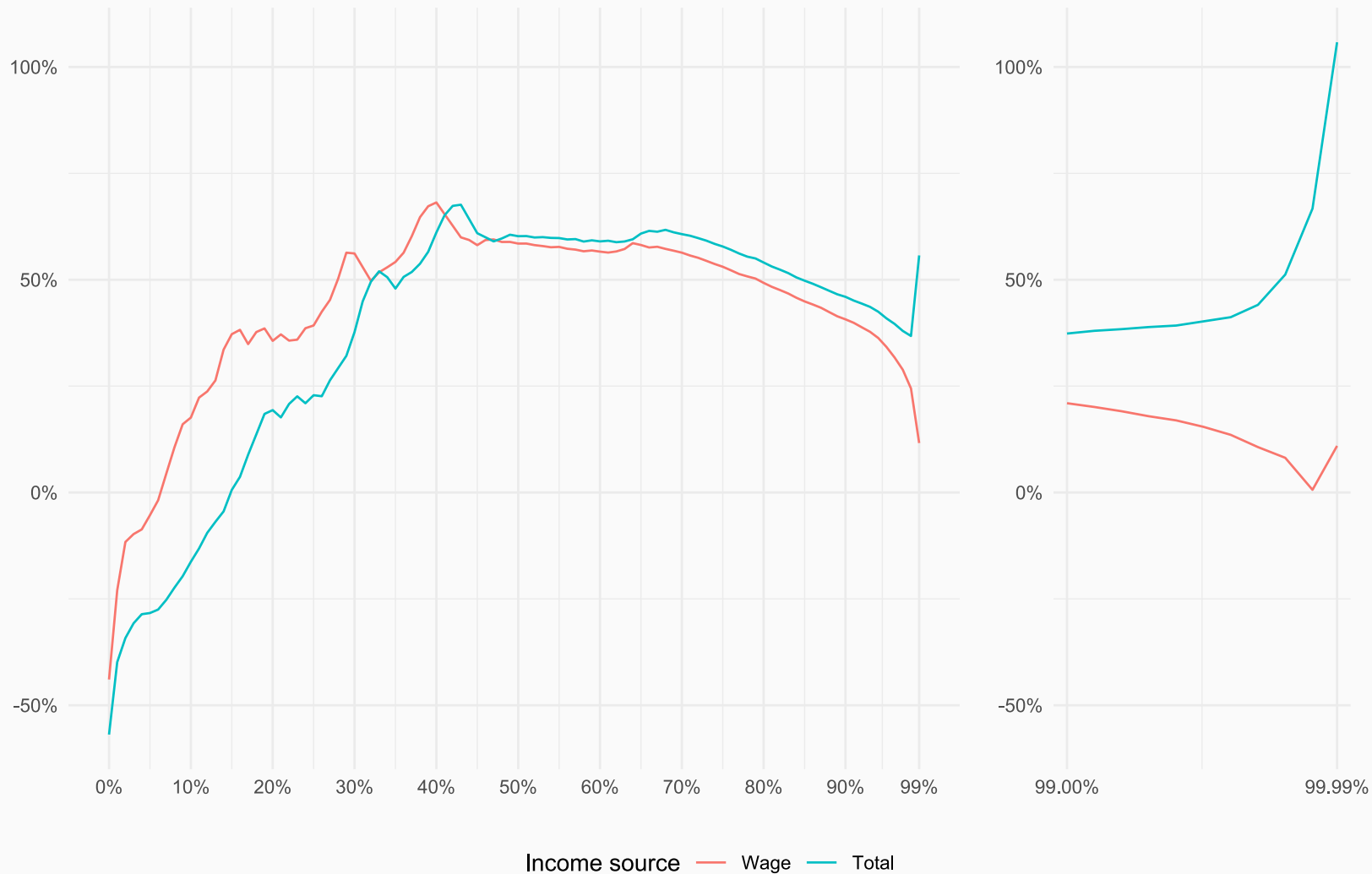
Theil-index csoportok közti aránya

Hogyan változtak az eloszlások?

Ki részesült a növekedésből?

Jövedelmek perzisztenciája (1)

Jövedelemmobilitási valószínűségek 40–59 évesekre

2009–2019,
annual averages

2009–2019

10	0	0	0	0	0	0	1	1	10	86	2	2	2	2	2	2	3	6	18	61
9	0	0	0	0	0	1	2	15	70	10	2	3	3	3	3	4	7	22	36	16
8	0	1	1	1	1	2	15	61	17	1	3	3	4	4	4	8	16	33	22	5
7	1	1	2	2	3	16	57	17	2	0	3	4	5	7	10	16	23	19	10	3
6	1	2	3	5	14	54	17	3	1	0	4	6	7	10	14	23	19	11	5	1
5	2	3	5	14	57	16	3	1	0	0	5	7	9	15	21	20	11	6	3	1
4	3	6	12	50	19	6	2	1	0	0	6	9	12	21	21	13	8	5	3	1
3	7	17	44	18	7	4	2	1	0	0	8	14	18	20	14	10	7	5	3	1
2	15	41	24	9	5	3	2	1	0	0	11	19	20	15	12	10	7	4	2	1
1	37	30	18	7	3	2	1	1	0	0	13	19	18	14	12	10	7	4	2	1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Income bracket in end year

Jövedelmek perzisztenciája (2)

Egy jövedelmi sávban előfordulás valószínűsége 2009 és 2019 között (%)

	Number of occurances between 2009 and 2019											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
No income	46.7	10.0	6.5	5.3	4.7	4.4	4.2	4.3	4.1	4.4	5.3	
Bottom decile	67.4	18.9	7.7	3.4	1.5	0.7	0.3	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0
Bottom quintile	51.3	18.9	10.6	6.9	4.7	3.0	2.0	1.2	0.7	0.4	0.2	0.1
Mimimum wage	80.4	11.6	3.8	1.8	0.9	0.6	0.4	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1
Skilled mimimum wage	72.4	12.0	5.7	3.5	2.2	1.4	1.0	0.7	0.5	0.3	0.2	0.2
Top quintile	69.5	4.4	2.9	2.5	2.2	2.0	1.8	1.7	1.7	1.8	2.3	7.3
Top decile	83.3	3.1	1.8	1.4	1.2	1.0	0.9	0.9	0.9	1.0	1.1	3.5
Top percentile	97.6	0.6	0.3	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2

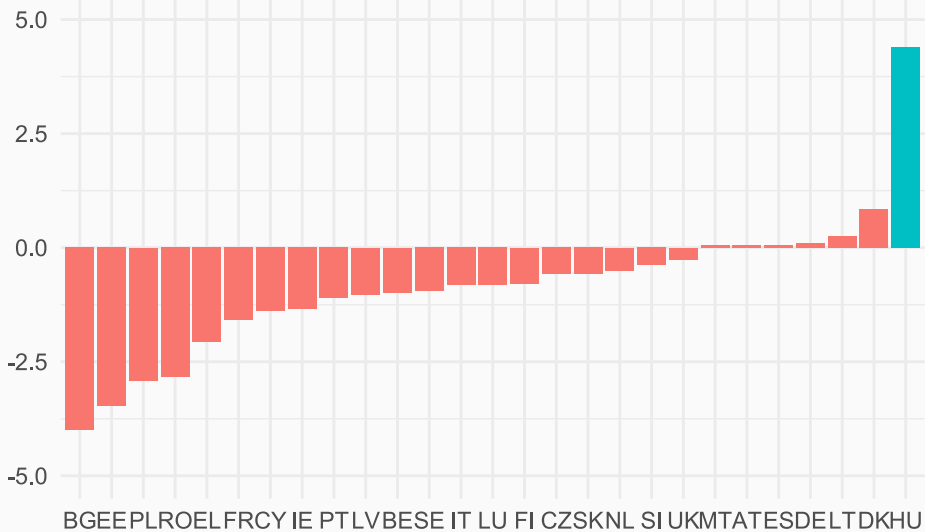
Összefoglalás

- Csökkenő béregyenlőtlenség, stagnáló–kissé emelkedő teljes egyenlőtlenség
- Demográfiai tényezőknek nagy szerepe volt az egyenlőtlenség alakulásában
- Pillanatkép, vagy több időszaki jövedelem?
- További kutatások
 - Területi egyenlőtlenségek kérdése
 - Szakpolitikák, gazdaságszerkezeti tényezők szerepének jelentősége
 - Covid-válság hatása?

További ábrák

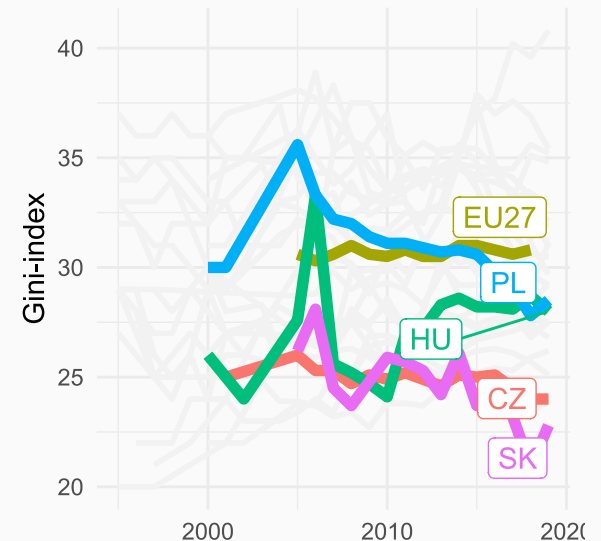
Újraelosztás utáni egyenlőtlenségek

Gini-együttható változása adó- és
transzferváltozások hatására
2008–2018

Forrás: Európai Bizottság (2019)

Jövedelemegyenlőtlenség
Európában

Ekvivalens fogyasztási egységre jutó rendelkezésre
álló jövedelem, forrás: Eurostat

Területi egyenlőtlenségek mélyebben (1)

Területi egyenlőtlenségek mélyebben (2)

